

Sveikatos apsaugos ministrui A. Verygai

Lietuvos vaikų ir paauglių psichiatrų draugijos prezidentei G. Bačienei

Lietuvos psichiatrų asociacijos prezidentei R. Mazaliauskienei

POZICIJA

Dėl vaikų ir paauglių psichiatrijos paslaugų teikimo reikalavimų tvarkos aprašo projekto

2019 m. sausio 21 d.

Jaunųjų psichiatrų asociacija (toliau JPA), susipažinusi su parengtu Vaikų ir paauglių psichiatrijos paslaugų teikimo reikalavimų aprašo projektu bei reaguodama į vaikų ir paauglių psichiatrų bendruomenės diskusijas, reiškia savo poziciją ir pastebėjimus:

1. Sveikintina Sveikatos apsaugos ministro iniciatyva 2018-02-21 įsakymu Nr. V-208 suformuoti darbo grupę, peržiūrėjusią ir atnaujinusią vaikų ir paauglių psichiatrijos paslaugų organizavimo ir teikimo tvarką, kuri buvo nekeista jau beveik du dešimtmečius ir neatitiko šiuolaikinės psichiatrijos bei išsivysčiusių valstybių vaikų ir paauglių psichikos sveikatos priežiūros paslaugų kokybės reikalavimų. Į darbo grupę buvo įtraukti įvairiuose ASPI lygiuose dirbantys vaikų ir paauglių psichiatrai, SAM ir kitų susijusių institucijų darbuotojai, tačiau nebuvo pakviesti JPA atstovai. Apgailestaujame, kad negalėjome dalyvauti diskusijų ir aptarimų procese bei prašome ateityje, svarstant su vaikų ir paauglių psichiatrija susijusius aktualius klausimus, įtraukti ir mūsų organizacijos atstovus.
2. Palankiai vertiname, kad apraše atsispindi teigiami pasikeitimai, svarbūs vaikų ir paauglių psichiatrijos sričiai:

- a. aprašyta pacientų siuntimų vaikų ir paauglių psichiatrijos paslaugoms gauti tvarka;
 - b. antrinio lygio vaikų ir paauglių psichiatrijos paslaugos įvardytos kaip specializuotos, kartu teikiant prašymą prilyginti jų įkainį tretinio lygio įkainiui;
 - c. naujai aprašyta išplėstinė vaikų ir paauglių psichiatro konsultacija, nustatytas įkainis, trukmė;
 - d. detalizuoti vaikų ir paauglių psichiatrijos dienos stacionaro paslaugų teikimo reikalavimai;
 - e. pakoreguoti vaikų ir paauglių psichiatrijos stacionarinių bei krizių intervencijos paslaugų teikimo reikalavimai, gydytojų ir kitų specialistų darbo krūviai;
 - f. aprašyti vaikų ir paauglių psichosocialinės reabilitacijos paslaugų teikimo reikalavimai, su galimybe pradėti teikti labai reikalingas trumpalaikes ir ilgalaikes psichosocialinės reabilitacijos paslaugas;
 - g. naujai numatyta galimybė vaikams ir paaugliams ambulatoriškai per metus gauti 30, o esant reikalui, po konsiliumo sprendimo, iki 40 psichoterapijos sesijų.
3. Sutinkame su kai kurių kolegų nuomone, kad parengtas aprašas neužpildys visų vaikų ir paauglių psichiatrijos srityje esančių spragų, ypač teikiant pagalbą ir psichosocialinės reabilitacijos paslaugas vaikams ir paaugliams su psichikos ir elgesio sutrikimais bei kompleksinę pagalbą šeimoms. Ilgalaikė pagalba gali būti užtikrinta tik glaudaus tarpžinybinio (Sveikatos, Švietimo, Socialinės apsaugos sektorių) bendradarbiavimo dėka. Manome, kad patvirtinus tokį aprašą neribotam laikotarpiui, vaikų ir paauglių psichiatrija ir toliau išliks stagnuojančia sritimi, o teikiamos paslaugos neprilygs Vakarų ir Šiaurės Europos šalyse teikiamos pagalbos įvairovei, kokybei ir prieinamumui.

Siūlome:

1. Patvirtinti Vaikų ir paauglių psichiatrijos paslaugų organizavimo principų aprašymo ir teikimo reikalavimų tvarkos aprašą su išlyga, kad dokumentas būtų peržvelgiamas ir

atnaujinamas per artimiausius 2 metus, po to kas 4 metus. Taip būtų užtikrinamas nuolatinis vaikų ir paauglių psichiatrijos paslaugų vystymasis ir savalaikis iškylančių problemų sprendimas.

2. Rekomenduojame ateityje į darbo grupę, atsakingą už aprašo peržvelgimą ir atnaujinimą, įtraukti ir JPA, suinteresuotus NVO atstovus bei Lietuvos vaikų ir paauglių psichiatus, kurie dirba užsienyje.
3. Sudaryti tarpžinybinę, Sveikatos, Švietimo ir Socialinės apsaugos sektorius apjungiančią, darbo grupę, kuri svarstytų ir tobulintų Sveikatos apsaugos ministro 2014 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. V-817 patvirtintas Vaikų ir paauglių psichikos sveikatos stiprinimo gaires ir 2007 m. Seimo patvirtintą Psichikos sveikatos strategiją.
4. Vaikų ir paauglių psichikos sveikatos apsaugai suteikti prioritetinį pobūdį Lietuvoje, o vaikų ir paauglių psichiatrijos paslaugų plėtrai skirti papildomą finansavimą.

Jaunųjų psichiatrų asociacijos Vaikų ir paauglių psichiatrijos veiklos grupės koordinatore

Margarita Šimanauskienė

Jaunųjų psichiatrų asociacijos prezidentas

Edgaras Diržius

